

Asia: VN/34680/2022

Lausuntopyyntö: Oikeuslaitostyöryhmän projektiryhmän Siviiliprosessin sujuvoittaminen muistio -lentoviivästysasioiden käsittelyä koskevat ehdotukset

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oulun kärjäoikeus pitää tärkeänä harkita erilaisia keinoja, jotka keventävät lentoviivästysshyvitysasioiden käsittelyä ja rajoittavat tuomioistuinten työmäärää. Kärjäoikeus viittaa erityisesti Itä-Suomen hovioikeuden ja Rovaniemen hovioikeuden lausuntoihin.

Lisäksi Oulun kärjäoikeus ehdottaa pitemmälle tähtääviä toimenpiteitä, vaikuttamista itse asetukseen (EY) N:o 261/2004 ja asetuksen mukaisten lentoviivästysasioiden tarkoituksenmukaiseen käsittelytapaan. Asetuksen johdannossa kohdassa 23 Euroopan komissiolle on asetettu velvollisuus tarkastella asetuksen soveltamista. Oikeusministeriön tulisikin vaikuttaa asiassa komission suuntaan.

On ilmeistä, että asetuksen hyvistä pyrkimyksistä turvata lentomatkestajien asemaa on muodostunut laajasti eurooppalaisia tuomioistuimia kuormittava ilmiö, joka on tullut jäädäkseen ja edellyttäisi asetuksen mukaisten menettelyjen uudelleen tarkastelua.

Tämänkaltaisia, läheisesti myös lentoturvallisuusnäkökohtiin liittyviä vakiokorvausasioita ei tulisi käsitellä tuomioistuimissa. Asiat tulisi ensisijaisesti ratkaista tehokkaasti tuomioistuinten ulkopuolella. Nykytilanteessa samaa lentoa koskevia olosuhteita voidaan eri matkustajien vaatimuksista käsitellä samaan tai eri aikaan useammassa eri tuomioistuimessa Suomessa tai muualla Euroopassa. Oulun kärjäoikeudessakin lentoviivästysjuttujen määrä on kasvanut vuosi vuodelta, vaikka tällä hetkellä juttuja on vielä alle sata vuodessa.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden lausunnossa todetusti asetuksen tarkoitus ei voi olla, että yksinkertaisia viivästyskorvauksia koskevia juttuja käsiteltäisiin jatkuvasti ainakaan käräjäoikeuden suullisessa käsittelyssä, vaan asetuksen tarkoitus on, että asiat voitaisiin ratkaista kirjallisesti.

Asetuksella tulisikin säätää lentoliikenteen harjoittajille poikkeamailmoitusmenettely. Jos lentoliikenteen harjoittaja vakiokorvaukseen oikeuttavassa tilanteessa yksittäisen lennon osalta vetoaa poikkeuksellisiin olosuhteisiin, sen olisi ilmoitettava lento ja annettava kantaansa tukevat todisteet maksutta kansalliselle täytäntöönpanoelimelle. Ilmoitus olisi tehtävä esimerkiksi viikon kuluessa lennosta, jota ilmoitus koskee. Kansallinen täytäntöönpanoelin ratkaisisi asian.

Kuten Traficom lausunnossaan toteaa, se on yksi asetuksen täytäntöönpanosta vastaavista elimistä Suomessa. Tässä menettelyssä kuluttaja-asiamies voisi valvoa kuluttajamatkustajien oikeuksia. Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston (EASA) roolina olisi koordinoida asetuksen alaan kuuluvien menettelyjen yhdenmukaisuutta kansallisissa täytäntöönpanoelimissä ja ylläpitää kansallisten täytäntöönpanoelinten ratkaisuihin perustuvaa lentokohtaista rekisteriä siitä, onko mainitulla lennolla katsottu olevan poikkeukselliset olosuhteet. Yksittäiset matkustajat voisivat rekisteristä tarkistaa mahdollisuutensa korvaukseen, onko lentoa koskeva asia vireillä tai jo ratkaistu.

Mainituilla viranomaisilla on tuomioistuimia laajempi kokonaisnäkemys ja osaaminen lentoliikenneasioissa. Lentoliikenteenharjoittajan ja matkustajan tulisi noudattaa viranomaisen ratkaisua. Mahdollinen viranomaisen ratkaisun riitauttaminen tulisi mahdollistaa vaan hyvin rajatuissa tilanteissa keskitetysti siten, ettei samaa lentoa koskevaa asiaa voisi alistaa tuomioistuimen ratkaistavaksi kuin yhden kerran.

Turtiainen Kari
Oulun käräjäoikeus

Juntunen Heikki
Oulun käräjäoikeus